

Eksamen høsten 2018 – sensorveiledning ved eksamen i Lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter, første emne Lesing og skriving som ferdigheter LSLG510116

Generelt skal vurderingen være i samsvar med læringsutbyttebeskrivelsene i emnebeskrivelsen og Universitets – og høgskolerådets overordnede karakterbeskrivelser:

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(<https://www.uhr.no/temasider/karaktersystemet/karakterbeskrivelser/>)

Første tema er generelt om enten lesing eller skriving hvor følgende er aktuelt:

Lesing som grunnleggende ferdighet	Hvorfor grunnleggende ferdigheter? Hva er lesing? Om leseforståelse og ulike leseforståelsesstrategier God leseopplæring.
Skriving som grunnleggende ferdighet	Hvorfor grunnleggende ferdigheter? Hva er skriving? Om skrivehandlinger og skrivestrategier POS God skriveopplæring, skrivetrekanten, lage gode oppgaver

Tema nr. 2 er om lesing og skriving i et av skolefagene nedenfor.

Det vil bli lagt vekt på

- at studenten kan vise oversiktskunnskap over så mange som mulig av punktene nedenfor innenfor de ulike fag/fagområder redegjøres for i tilmålt tid evt. at likeverdige punkter tas opp
- eller at studenten går mer i dybden på noen få punkter
- kandidatens initiativ
- kandidatens evne til å framstille hvert tema klart og tydelig strukturert

<p>Matematikk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kan elevene arbeide med oppgaver i matematikkfaget slik at det gjennom lesing og skriving skapes en relasjonell forståelse for dem? • En helhetlig matematisk kompetanse dannes av ferdigheter, forståelse og anvendelse. På hvilke måte kommer lesing og skriving i matematikkfaget fram i disse komponentene? • Kompetansemål i Kunnskapsløftet framhever at elevene skal utvikle, bruke og gjøre greie for ulike metoder i skriftlig regning. Hvorfor? • Hvordan kan tankekriving og presentasjonsskriving benyttes i matematikkfaget? • Elevene arbeider med tekstoppgaver i matematikkfaget. Hvilke strategier kan brukes for å løse slike oppgavetyper? • Hva kan være elevenes utfordringer i tolking av tekstoppgaver? • Hvorfor karakteriseres matematiske tekster som "langsomme"? • Elevenes læring går fra konkrete til abstrakte representasjoner. Hva menes med det og hva kan være utfordringer i dette arbeidet? • Gi eksempler på ulike representasjoner i matematikk. • Hvorfor er visualiseringer viktig i matematikkfaget? • Gi eksempel på hvordan visualiseringer benyttes i matematikkfaget. • Hvilke elementer kan en sammensatt tekst i matematikkfaget bestå av? • Hvordan arbeide med sammensatte tekster i matematikkfaget?
<p>Naturfag</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hva er lesing i naturfag? 2. Hvordan utvikler leseferdigheten seg i naturfag? 3. Kan du gi eksempler på naturfaglige lesetekster? Hva kjennetegner dem? 4. Forklar hvilken fordel det kan være å benytte lesestrategier når elevene skal lese naturfaglige tekster. 5. Hva er skriving i naturfag? 6. Hvordan utvikler skriveferdigheten seg i naturfag? 7. Nevn eksempler på produkter i naturfag der elevene bruker skriveferdigheten sin. 8. Hvorfor er det viktig å fokusere på det naturfaglige språket i arbeidet med lesing og skriving i naturfag? 9. Hovedområdet Forskerspiren innbyr særlig til å arbeide med lesing og skriving i naturfag, hvorfor det? 10. Gi eksempler på naturfaglige begreper som har en annen betydning i hverdagslivet enn i naturvitenskapen. <p>Gi forslag til hvordan du vil jobbe med begrepsinnlæring i naturfag</p>
<p>Samfunnsfag</p>	<p>Samfunnsfagene skal bidra til et demokratisk medborgerskap hos elevene. Hvilken kompetanse er de da viktig at elevene sitte igjen med i samfunnsfag?</p> <p>Hvordan kan denne kompetansen utvikles/styrkes gjennom arbeid med grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag?</p> <p>Hva innebærer det "Å ta hensyn til fagets egenart" i arbeidet med grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag?</p> <p>Hvilke faglige hensyn bør læreren være bevisst ved integrering av skriving i samfunnsfag?</p> <p>På hvilken måte kan didaktikken være med på å øke arbeidet med lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag?</p> <p>Gi eksempler på praktisk didaktikk som gir økt kompetanse i samfunnsfag og styrker lese- og skriveforståelse i samfunnsfag, forklar hvorfor?</p> <p>Hvorfor arbeider vi med kompetanseforståelse, og ikke bare kunnskapsheving, når vi bevisst integrerer grunnleggende ferdigheter som lesing og skriving i samfunnsfagene?</p> <p>I skolen er samfunnsfag et muntlig fag. Hvilken betydning har lesing og skriving for utvikling av den muntlige kompetansen til elevene i samfunnsfag?</p> <p>Et av de nye kjerneelementene foreslått i fagfornyelsen i samfunnsfag er "Samfunnskritisk tenking og sammenhenger". Hvordan er det mulig å bruke grunnleggende ferdigheter i utvikling av denne kompetansen hos elevene i grunnskolen, og på hvilken måte kommer fagets egenart til uttrykk?</p>

	Hvorfor er begrepslæring viktig i samfunnsfagene? På hvilken måte kan grunnleggende ferdigheter i samfunnsfag bidra til å økt begrepsforståelse og språkforståelse i samfunnsfag?
KRLE	<p>Gjennom å jobbe med skriving som grunnleggende ferdighet i KRLE skal eleven utvikle et fagspesifikt språk. Hva innebærer det i KRLE? Hvilke fagtradisjoner er det som møtes i KRLE-faget?</p> <p>KRLE er at allmendannede fag og skal bidra til å utvikle elevene til å bli «myndige» borgere i et fritt og demokratisk samfunn. På hvilken måte kan det å jobbe med skriving i KRLE bidra til dette?</p> <p>I KRLE møter eleven et mangfold av tekster. Reflekter over hva slags tekster de møter og hvilke lesekompetanse de krever.</p> <p>Et viktig skjelning når en skal formilde kunnskap om religion er skillet mellom personlig - og faglig perspektiv. Hvordan kan lærere forklare dette til eleven slik at de er bevisst dette skillet når de skal skriver om religion?</p> <p>Hva bør elevene lære når det gjelder å kommentere religionskritiske eller forkynnende bilder på sosiale media?</p>
Norsk	
Engelsk	<ol style="list-style-type: none"> 1. På hvilken måte er formålet med engelskfaget reflektert i de grunnleggende ferdighetene <i>lesing og skriving</i>? 2. De grunnleggende ferdighetene i lesing og skriving sier at elevene trenger både kunnskap og ferdighet i engelsk. Forklar forskjellen og gi eksempler. 3. På hvilken måte kan man jobbe med tekster i engelskfaget for å jobbe med grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving? 4. Hvorfor kan man si at de grunnleggende ferdighetene <i>lesing og skriving</i> er en integrert del av engelskfaget. 5. Hvilke lesestrategier kan fremme læring i engelskfaget og fremme utvikling av leseferdigheter? <p>Her er noen generelle kommentarer til grunnleggende ferdigheter i engelskfaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De grunnleggende ferdighetene lesing og skriving er integrert i faget og bør ikke undervises separat. - De grunnleggende ferdighetene i lesing og skriving gjenspeiler at det å lære engelsk handler om å tilegne seg kunnskap og ferdigheter. - Faget handler om å kunne kommunisere og dette er gjenspeilet i de grunnleggende ferdighetene. - For å fremme ferdigheter, bør elevene få mulighet til å ytre egne meninger om ulike temaer og ikke bare svare på forståelsesspørsmål. - Ulike lesestrategier kan hjelpe elevene med å utvikle kunnskap og ferdigheter (aktiviteter før, under og etter lesing).
Kroppsøving	
Musikk	<p>Hvordan kan det å lytte til musikk være å lese?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tolke innhold, grunnelementer og tekst ○ Multimodalitet ○ Video ○ Hvordan musikk kan underbygge verbaltekst <p>Andre måter å skrive musikk på enn tradisjonelle noter?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Grafisk notasjon ○ Verbaltekst
Kunst og håndverk	<p>Hva er lesing og skriving i kunst og håndverk?</p> <p>Hvordan inngår lesing og skriving - som tekstspråk - i faget kunst og håndverk?</p>

	Kan du gi eksempler på hva det er å lese et visuelt språk? Hvordan kan lesing av et visuelt språk styrke skriftspråket?